

EUROPEAN
COMMISSION

Brussels, 5.4.2017
COM(2017) 160 final

**REPORT FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND
THE COUNCIL**

**Third Annual Report on the Implementation of Part IV of the Agreement establishing
an Association between the European Union and its Member States, on the one hand,
and Central America on the other**

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Τρίτη ετήσια έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του μέρους IV της συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός, και της Κεντρικής Αμερικής, αφετέρου

1. Εισαγωγή

Το 2016 ήταν το τρίτο έτος εφαρμογής του εμπορικού πυλώνα (Μέρος IV) της συμφωνίας σύνδεσης ΕΕ-Κεντρικής Αμερικής, η οποία καθιερώνει σύνδεση μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Κεντρικής Αμερικής αφετέρου (εφεξής «η συμφωνία»)¹. Σύμφωνα με το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 20/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή της διμερούς ρήτρας διασφάλισης και του μηχανισμού σταθεροποίησης για τις μπανάνες στο πλαίσιο της συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Κεντρικής Αμερικής, αφετέρου² (εφεξής, «ο κανονισμός»), η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλλει ετήσια έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Η παρούσα έκθεση υποβάλλεται ύστερα από αυτή την απαίτηση.

2. ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ: Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

2.1. Μεθοδολογία

Σύμφωνα με τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε σε προηγούμενες εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή της συμφωνίας³, οι εισαγωγές της ΕΕ υπολογίζονται με βάση τα στοιχεία της EUROSTAT του Οκτωβρίου 2016, ενώ οι εξαγωγές της ΕΕ προς την Κεντρική Αμερική βασίζονται στις στατιστικές της Κεντρικής Αμερικής. Επειδή οι στατιστικές της Κεντρικής Αμερικής εκφράζονται σε δολάρια ΗΠΑ, οι στατιστικές αυτές μετατράπηκαν σε ευρώ με την εφαρμογή της ετήσιας συναλλαγματικής ισοτιμίας που χρησιμοποιείται από την Eurostat⁴.

Όπως είναι φυσικό, τα αίτια για τις διακυμάνσεις των εμπορικών ροών αντικατοπτρίζουν μια πληθώρα παραγόντων και δεν μπορούν να αποδοθούν αποκλειστικά στην ύπαρξη ή τον βαθμό προόδου κατά την εφαρμογή της συμφωνίας.

2.2. Εξέλιξη των συνολικών εμπορικών ροών με την Κεντρική Αμερική (εμπορεύματα)

Με βάση τα στατιστικά στοιχεία που παρουσιάζονται από τη γραμματεία οικονομικής ολοκλήρωσης της Κεντρικής Αμερικής (SIECA), από το 2014 έως το 2015 οι εμπορικές ροές αφενός μεταξύ των χωρών της Κεντρικής Αμερικής και του υπόλοιπου κόσμου μειώθηκαν κατά 6 %. Αφετέρου, οι εμπορικές ροές της ΕΕ με τον υπόλοιπο κόσμο αυξήθηκαν κατά 3,6 % κατά την ίδια περίοδο (στοιχεία Eurostat). Στο πλαίσιο αυτού του ευρύτερου μοτίβου, το

¹ ΕΕ L 346 της 15.12.2012, σ. 3.

² ΕΕ L 17 της 19.1.2013, σ. 13.

³ COM (2016) 73 final.

⁴ Οι μέσες συναλλαγματικές ισοτιμίες ευρώ/δολαρίου ΗΠΑ ήταν 1,3281 το 2013, 1,3285 το 2014 και 1,1095 το 2015.

διμερές εμπόριο μεταξύ της ΕΕ και της Κεντρικής Αμερικής αποδείχθηκε αρκετά ανθεκτικό: Η συνολική ροή του εμπορίου μεταξύ των δύο περιοχών μειώθηκε σε μέτριο μόλις βαθμό (κατά 0,7 %) σε 10,5 δισ. EUR. Το εμπορικό ισοζύγιο της ΕΕ με την Κεντρική Αμερική παρουσίασε θετικό ισοζύγιο ύψους 162 εκατ. EUR το 2015 (μετά από έλλειμμα 853 εκατ. EUR το προηγούμενο έτος).

**Εμπορικές ροές μεταξύ ΕΕ και Κεντρικής Αμερικής και ετήσια ανάπτυξη
(σε εκατ. EUR – 2015)**

Χώρα	Εξαγωγές ΕΕ ^(*)	Εισαγωγές ΕΕ ^(**)	Συνολική ροή
Κόστα Ρίκα	1 312	23,1 %	2 250 -40,4 %
Γουατεμάλα	1 194	22,3 %	865 25 %
Ονδούρα	592	29,1 %	1 015 20,5 %
Νικαράγουα	379	54,2 %	326 14,5 %
Παναμάς	1 278	8,2 %	555 26,1 %
Ελ Σαλβαδόρ	603	29,8 %	195 5,5 %
ΣΥΝΟΛΟ	5 358	22%	5 196 -16,8 %
			10 526 -0,7 %

*Στοιχεία εξαγωγών που βασίζονται σε στατιστικές οι οποίες υποβάλλονται από κάθε χώρα της περιοχής

**Στοιχεία εισαγωγών που βασίζονται στη Eurostat

Πηγή: EUROSTAT και SIECA

Το 2015 σημειώθηκε συνολική αύξηση κατά 22 % των εξαγωγών της ΕΕ προς την Κεντρική Αμερική, σύμφωνα με τις περιφερειακές στατιστικές της Κεντρικής Αμερικής, ενώ οι εισαγωγές της ΕΕ κατά αξία από την Κεντρική Αμερική μειώθηκαν κατά 16,8 %. Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθούν συνολικές θετικές τάσεις στις εμπορικές ροές μεταξύ της ΕΕ και κάθε μεμονωμένης χώρας της Κεντρικής Αμερικής, εκτός από την Κόστα Ρίκα, για την οποία το εμπόριο μειώθηκε από 3,77 δισ. EUR σε 2,25 δισ. EUR, λόγω της σχεδόν εξαφάνισης των εξαγωγών μεταποιημένων προϊόντων εξοπλισμού γραφείου και τηλεπικοινωνιών από μια μεγάλη πολυεθνική ΤΠΕ στη χώρα.

Για δεύτερο συνεχόμενο έτος, η επανεγκατάσταση στη Νοτιοανατολική Ασία του μεγάλου της εξαγωγέα εξαρτημάτων ΤΠ είχε σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στη συνολική αξία των εξαγωγών της προς την ΕΕ. Οι εισαγωγές προς την ΕΕ από την Κόστα Ρίκα εξοπλισμού γραφείου και τηλεπικοινωνιών μειώθηκε κατά σχεδόν 94 % το 2015. Οι συνολικές εξαγωγές του εξοπλισμού ΤΠ έπεσαν από 2 372 εκατ. EUR το 2013 σε μόλις 147 εκατ. το 2015.

Κατανομή	2013	2014	2015	2013-15 % αλλαγής	των
				αλλαγής	
Εξοπλισμός γραφείου και τηλεπικοινωνιών	2 372	1 925	147	-93,8 %	

εισαγωγών της ΕΕ από την Κεντρική Αμερική και ετήσια εξέλιξή τους (σε εκατ. EUR)
Πηγή: Eurostat και Γενική Διεύθυνση Εμπορίου (ΓΔ TRADE)

Συνολικά, σε αυτό το τρίτο έτος εφαρμογής της συμφωνίας –και χωρίς να υπολογίζεται η σημαντική μείωση των εξαγωγών των εξαρτημάτων ΤΠ από την Κόστα Ρίκα– οι εξαγωγές της ΕΕ από και προς καθεμία από τις έξι χώρες της περιοχής αυξήθηκαν πάνω κατά περισσότερο από 20 % σε 8 από τους 12 δυνατούς συνδυασμούς εξαγωγών/εισαγωγών. Αυτό αντικατοπτρίζεται στις συνολικές εμπορικές ροές που έχουν αυξηθεί κατά ποσοστό άνω του 20 % για 4 από τις 6 χώρες (και πάνω από 10 % για την πέμπτη χώρα). Η Κόστα Ρίκα είναι ακόμα «εκτός πλαισίου» το 2016 λόγω ειδικών και ενδογενών λόγων που πιθανώς δεν θα συνεχίσουν να ισχύουν στα επόμενα έτη.

Η συγκέντρωση των εξαγωγών της Κεντρικής Αμερικής προς την ΕΕ σε ορισμένα βασικά προϊόντα εξαγωγής συνεχίζεται, παρά το γεγονός ότι, σύμφωνα με τη SIECA⁵, ο αριθμός των εξαγόμενων προϊόντων στην ΕΕ αυξήθηκε το 2015 κατά 5,3 % σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Τώρα καλύπτει 1615 προϊόντα (εξαψήφιες δασμολογικές κλάσεις του εναρμονισμένου συστήματος, «ΕΣ»).

Οι κύριοι τομείς της εισαγωγής από την Κεντρική Αμερική (ανά τμήμα του ΕΣ) για το 2015 ήταν οι εξής: προϊόντα με βάση τα οπωροκηπευτικά (51 %): τρόφιμα, ποτά και καπνός (11,1 %), οπτικά και φωτογραφικά όργανα (8,1 %). Οι κύριες εξαγωγές της ΕΕ προς την περιοχή ήταν οι εξής: μηχανές και συσκευές (23,8 %), προϊόντα των χημικών ή συναφών βιομηχανιών (22,6 %), εξοπλισμός μεταφορών (14,3 %).

Κύριοι προορισμοί των εξαγωγών της ΕΕ προς την Κεντρική Αμερική το 2015 ήταν η Κόστα Ρίκα (25 %) και ακολουθούν ο Παναμάς και η Γουατεμάλα (24 % και 22 % αντίστοιχα). Τα πλέον εξαγόμενα προϊόντα το 2015 ήταν τα φαρμακευτικά (11 % των εξαγωγών της ΕΕ) και ακολουθούν τα μηχανοκίνητα οχήματα (7 %) και προϊόντα από χάλυβα (5 %).

Ταυτόχρονα, σημειώθηκε σημαντική αύξηση των εξαγωγών της Κεντρικής Αμερικής το 2015 για τα ακόλουθα προϊόντα⁶:

- Οι εισαγωγές οπτικών και φωτογραφικών οργάνων (ΕΣ 90) στην ΕΕ αυξήθηκαν κατά 46 % από 284 εκατ. EUR σε 417 εκατ. EUR.
- Ιατροτεχνολογικά προϊόντα, οι εισαγωγές της ΕΕ αυξήθηκαν κατά 32 % (από 194 εκατ. EUR σε 257 εκατ. EUR).
- Καφές, οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 33 % (από 702 εκατ. EUR σε 935 εκατ. EUR). Η περιοχή κατάφερε να ξεπεράσει τις απώλειες που προκλήθηκαν από την επιδημία σκωριάσης του καφέ που επηρέασε σοβαρά την παραγωγή καφέ της Κεντρικής Αμερικής και τις εξαγωγές το 2014.

⁵ Sistema de Integración Económica de Centroamérica.

⁶ Πηγή: Eurostat/ΓΔ Εμπορίου

Η Γουατεμάλα αύξησε τις εξαγωγές της προς την ΕΕ από 691 εκατ. EUR το 2014 σε 865 εκατ. EUR το 2015. Ορισμένα από τα εξαχθέντα εμπορεύματα που έχουν παρουσιάσει σημαντική αύξηση είναι: καρποί και φρούτα βρώσιμα (ΕΣ 08) αυξήθηκαν σε 70 εκατ. EUR (αύξηση πάνω από 130 %), ορυκτά μεταλλεύματα (ΕΣ 26) αυξήθηκαν σε 69,2 εκατ. EUR (+ 168 %) και βρώσιμα λαχανικά (ΕΣ 07) έως 50,3 εκατ. (αύξηση 30 %).

Η Νικαράγουα παρουσίασε το υψηλότερο ποσοστό ανάπτυξης στις εμπορικές ροές (32 % το 2015). Αυτή η δυναμική χαρακτηρίζεται από έντονη αύξηση των εξαγωγών της ΕΕ στη χώρα (+ 54 %) καθώς και των εισαγωγών της ΕΕ που παρουσίασαν αύξηση κατά 14,5 % από 285 εκατ. σε 326,5 εκατ. EUR. Η αύξηση των εξαγωγών της ΕΕ προς τη Νικαράγουα ήταν ιδιαίτερως έντονη στις ακόλουθες θέσεις: 141 % στις ηλεκτρικές μηχανές (ΕΣ 85) έως 87 εκατ. EUR, 202 % σε σφραγίδες και προϊόντα εκδοτικών οίκων (ΕΣ 49) έως 11 εκατ. και 63 % στο καουτσούκ (ΕΣ 40). Παρομοίως, οι αυξήσεις των εισαγωγών από τη Νικαράγουα ήταν σημαντικές, ιδίως υπό τις ακόλουθες θέσεις: Οι εισαγωγές σε καρπούς και φρούτα βρώσιμα (ΕΣ 08) αυξήθηκαν στα 6,5 εκατ. EUR, ο καφές στα 94 εκατ. EUR (+ 47 %) και οι ελαιούχοι σπόροι (ΕΣ 12) από 25 εκατ. σε 35 εκατ. EUR (+ 29 %).

Οι εμπορικές ροές μεταξύ της Ονδούρας και της ΕΕ σημείωσαν επίσης σημαντική αύξηση. Οι εξαγωγές της ΕΕ αυξήθηκαν κυρίως στις ακόλουθες θέσεις: 88 % στις ηλεκτρικές μηχανές (ΕΣ 85) έως 132 εκατ. EUR, 154 % σε φαρμακευτικά προϊόντα (ΕΣ 30) και 98 % στα χημικά προϊόντα (ΕΣ 38). Οι συνολικές εισαγωγές της ΕΕ αυξήθηκαν από 841 εκατ. το 2014 σε 1,01 δισ. EUR κατά το επόμενο έτος. Ορισμένα από τα παραδοσιακά προϊόντα που σημείωσαν την υψηλότερη ανάπτυξη ήταν τα εξής: καφές (ΕΣ 09) από 447,3 εκατ. σε 607,5 εκατ. EUR (+ 36 %), καπνός (ΕΣ 24) 56 % και βρώσιμα λαχανικά (ΕΣ 07) που αυξήθηκαν από 11,6 εκατ. σε 19,3 εκατ. EUR (+ 66 %).⁷

Οι εισαγωγές της ΕΕ από τον Παναμά αυξήθηκαν κατά 27 % λόγω της ανάπτυξης σε θέσεις όπως: ελαστικά (ΕΣ 4011) έως 62,4 εκατ. EUR (+ 72 %), τροφές παρασκευασμένες για ζώα (ΕΣ 23) έως 7,6 εκατ. EUR (123 %) ή σημαντικότερες συναλλαγές στον ναυτιλιακό κλάδο, τα σκάφη και οι λέμβοι (ΕΣ 89) υπερδιπλασιάστηκαν έως 201 εκατ. EUR. Οι εξαγωγές καφέ (ΕΣ 09) –δεν αποτελούν παραδοσιακό εμπόρευμα από τον Παναμά προς την ΕΕ– επίσης αυξήθηκαν κατά 66 %.

Οι θετικές διακυμάνσεις ήταν επίσης σημαντικές στις εξαγωγές της ΕΕ προς την Κόστα Ρίκα (+ 23 %) και το Ελ Σαλβαδόρ (+ 30 %). Στην Κόστα Ρίκα οι ακόλουθες θέσεις σημείωσαν ιδιαίτερες αλλαγές: 21 % σε φαρμακευτικά προϊόντα (ΕΣ 30), 79 % σε οχήματα (ΕΣ 87) και 38 % σε χημικά προϊόντα (ΕΣ 38). Στο Ελ Σαλβαδόρ οι αυξήσεις κατά 53 % στα μηχανολογικά μηχανήματα (ΕΣ 84), 75 % στα ηλεκτρικά μηχανήματα (ΕΣ 85) και το 60 % σε ιατρικές συσκευές (ΕΣ 90) αξίζουν ειδική αναφορά.

2.3. Χρήση δασμολογικών προτιμήσεων στο πλαίσιο της συμφωνίας

Η χρησιμοποίηση των δασμολογικών προτιμήσεων που παρέχονται από τη συμφωνία μπορεί να εκτιμηθεί με βάση το ποσοστό των εμπορικών ροών που πραγματοποιούνται στα πλαίσια της συμφωνίας. Για να γίνει αυτό απαιτούνται στοιχεία σχετικά με τον εκτελωνισμό. Η

⁷ Πηγή: Eurostat

Κεντρική Αμερική ενημέρωσε την ΕΕ ότι οι βάσεις δεδομένων τις οποίες διαχειρίζονται οι αντίστοιχες τελωνειακές αρχές δεν είναι προς το παρόν προσαρμοσμένες για τακτική ανταλλαγή λεπτομερών στατιστικών για την ανάλυση των δασμολογικών προτιμήσεων, με εξαίρεση την Κόστα Ρίκα, η οποία παρείχε στην ΕΕ τα εν λόγω στοιχεία.

Για το 2015, οι στατιστικές της Κόστα Ρίκα δείχνουν ότι το 16,6 % των συνολικών εξαγωγών της ΕΕ στην Κόστα Ρίκα πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τα οφέλη που προβλέπονται στη συμφωνία και επιπλέον 13,2 % των δασμολογικών κλάσεων είχαν ελευθερωθεί πλήρως. Όσον αφορά τις εισαγωγές της ΕΕ από την Κεντρική Αμερική, το 53 % αυτών των ροών (σε αξία) γινόταν υπό την αιγίδα της συμφωνίας.

2.4. Χρησιμοποίηση των δασμολογικών ποσοστώσεων (ΔΠ)

Η συμφωνία προβλέπει πολλές δασμολογικές ποσοστώσεις (ΔΠ), οι οποίες παρέχουν στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση μέχρι το ποσοτικό όριο της ποσόστωσης ορίου. Πέρα από αυτό το όριο, για τις εισαγωγές εφαρμόζεται ο ισχύων δασμός του μάλλον ευνοούμενου κράτους.

Η συμφωνία σύνδεσης παρέχει **οκτώ ΔΠ στην Κεντρική Αμερική** σχετικά με προϊόντα που δεν διέθεταν προτιμησιακή πρόσβαση στην αγορά της ΕΕ πριν από την έναρξη ισχύος της συμφωνίας Το 2015, η Κεντρική Αμερική χρησιμοποίησε τις διαθέσιμες ΔΠ για προϊόντα καταγωγής Κεντρικής Αμερικής μόνο για δύο κατηγορίες (ζάχαρη από ζαχαροκάλαμο και ρούμι).

Καταγωγή	Προϊόντα	Μονάδα	Ογκος ΔΠ	Εισαγωγές ΕΕ	Ποσοστό χρησιμοποίησης
Κεντρική Αμερική	Σκόρδα	τόνος	550	0	0 %
	Ρύζι		22 000	0	0 %
	Βόειο κρέας		10 450	0	0 %
	Μανιτάρια		275	0	0 %
	Άμυλα μανιόκας		5 000	0	0 %
	Γλυκό καλαμπόκι		1 680	0	0 %
Κεντρική Αμερική εκτός από την Παναμά	Ζάχαρη		159 000	158 993	100 %
	Ρούμι σε δοχεία > 21	Λίτρο καθαρής	7 600	2 187	28,8 %

ΔΠ που παρέχονται από την ΕΕ στην Κεντρική Αμερική – Χρησιμοποίηση το 2015

Πέραν των ΔΠ, η ΕΕ παρέσχε στην Κεντρική Αμερική και παρέκκλιση από τους κανόνες καταγωγής στο πλαίσιο ειδικών ποσοστώσεων για 118 δασμολογικές κλάσεις. Το δεύτερο έτος εφαρμογής (2015) οι εισαγωγές στο πλαίσιο των εν λόγω ποσοστώσεων παρέμειναν πολύ χαμηλές. Ορισμένα από τα προϊόντα που επωφελούνται από προτιμησιακή μεταχείριση ήταν

τα φιλέτα τόνου (ποσόστωση Κεντρικής Αμερικής) με ποσοστό χρησιμοποίησης 18 %, σλιπ και κιλότες από την Κόστα Ρίκα με 27 %, στηθόδεσμοι από την Κόστα Ρίκα με ποσοστό χρησιμοποίησης 100 % και καλσόν από το Ελ Σαλβαδόρ με 14 %.

Η Κεντρική Αμερική χορήγησε ΔΠ στην ΕΕ για τέσσερα συγκεκριμένα προϊόντα. Οι εξαγωγείς της ΕΕ χρησιμοποίησαν τις ευκαιρίες που προσέφεραν αυτές οι ΔΠ το 2015, παρ' όλο που εξακολουθεί να υπάρχει περιθώριο ανάπτυξης, δεδομένου ότι τα σημερινά ποσοστά χρησιμοποίησης παραμένουν κάτω από το 50 % στην καλύτερη περίπτωση:

Προϊόντα	Ποσόστωση (σε τόνους)	Ετήσια αύξηση	Ογκος (σε τόνους)	Ποσοστό χρησιμοποίησης
Χοιρομέρι	990	45	260	26 %
Γάλα σε σκόνη	1 240	95	148	14 % ⁸
Τυρί	2 345	150	155	44% ⁹
Παρασκευασμένο χοιρινό κρέας	990	45	51	4,9 %

Δασμολογικές ποσοστώσεις που παρέχονται από την Κεντρική Αμερική στην ΕΕ - Χρησιμοποίηση το 2015

2.5. Συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών

Κατά τον χρόνο σύνταξης της παρούσας έκθεσης, τα στοιχεία για το εμπόριο στον τομέα των υπηρεσιών για το 2015 δεν ήταν διαθέσιμα (είναι γνωστή η καθυστέρηση που υπάρχει σχετικά με τα στοιχεία για τα εμπορεύματα), επομένως θα εξεταστούν τα αριθμητικά στοιχεία για το 2014. Στον τομέα αυτόν φτάνουμε τα 5,9 δισ. EUR (μείωση κατά 3 % σε σχέση με το 2013). Το 2014, ο Παναμάς παρέμεινε ο κύριος εμπορικός εταίρος στις υπηρεσίες (53 % των συνολικών εμπορικών ροών στον τομέα των υπηρεσιών στην περιοχή) και ακολουθεί η Κόστα Ρίκα (21 %) και η Γουατεμάλα (13 %).

Χώρα	2013			2014			%
	Πίστωση	Χρέωση	Σύνολο	Πίστωση	Χρέωση	Σύνολο	
Κόστα Ρίκα	631,3	499,3	1130,6	678,1	563,2	1241,3	10 %
Ελ Σαλβαδόρ	224,8	90,1	314,9	231,7	83,4	315,1	0 %
Γουατεμάλα	874,9	202,5	1077,4	535,2	225,8	761,0	-29 %
Ονδούρα	195,0	187,4	382,4	160,3	89,6	249,9	-35 %
Νικαράγουα	204,7	48,7	253,4	153,7	91,1	244,8	-3 %
Παναμάς	1456,4	1580,1	3036,5	1525,4	1644,4	3169,8	4 %
Σύνολο	3587,1	2608,1	6195,2	3284,4	2697,5	5981,9	-3 %

⁸ Μέσο ποσοστό με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία ανά χώρα της Κεντρικής Αμερικής

Οι συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών μεταξύ της Κεντρικής Αμερικής και της ΕΕ το 2014 (σε εκατ. EUR)

Πηγή: ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ (EUROSTAT)

Η Ονδούρα και η Νικαράγουα –κάτω από 300 εκατ. EUR η καθεμία σε συνολικές ροές– εμφάνισαν πολύ σημαντικές διακυμάνσεις (ως ποσοστό) στα εμπορικά τους αριθμητικά στοιχεία από το 2013 έως το 2014, καθώς σημειώθηκε δραματική πτώση στη χρέωση (-52 %) στην περίπτωση της Ονδούρας και σχεδόν διπλασιασμός της ίδιας (87 %) στην περίπτωση της Νικαράγουας.

Οι μεγαλύτερες αγορές του Παναμά, της Κόστα Ρίκα και της Γουατεμάλας είχαν πιο μικρές διακυμάνσεις (γενικά κάτω από 10 %) όπως και το Ελ Σαλβαδόρ.

3. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

3.1. Υποεπιτροπή για τα τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο (ΤΕΕ)

Στις 2 Ιουνίου 2016, η υποεπιτροπή για τα θέματα των ΤΕΕ εξέτασε τα ακόλουθα ζητήματα μέσω τηλεδιάσκεψης:

- Η ΕΕ έθιξε συγκεκριμένα εμπορικά θέματα σχετικά με τις επαχθείς διαδικασίες καταχώρισης που απαιτούνται ώστε να τοποθετηθούν τα προϊόντα στην αγορά στην Κεντρική Αμερική και με την έλλειψη προόδου στις εσωτερικές διαδικασίες της τεχνικής εναρμόνισης.
- Η ΕΕ παρουσίασε συγκεκριμένη εμπορική ανησυχία σχετικά με την εφαρμογή τεχνικών κανονισμών (παγωτά, χυμοί φρούτων και οινοπνευματώδη ποτά) από τον Παναμά.
- Η ΕΕ εξέφρασε την ανησυχία της σχετικά με τα «πιστοποιητικά ελεύθερης πώλησης» που ζητούνται στη Γουατεμάλα.

Τέλος, η Κεντρική Αμερική κλήθηκε να σημειώσει περαιτέρω πρόοδο όσον αφορά την αποτελεσματική εφαρμογή μιας σειράς τεχνικών κανονισμών σε επίπεδο περιφερειακής εμβέλειας που είναι έτοιμοι να εγκριθούν, ώστε να εξασφαλιστεί η τήρηση του άρθρου 305 της συμφωνίας και η περαιτέρω περιφερειακή οικονομική ολοκλήρωση.

3.2. Συμβούλιο εμπορίου και αειφόρου ανάπτυξης

Στις 14-16 Ιουνίου 2016 η ΕΕ και η Κεντρική Αμερική πραγματοποίησαν τις συνεδριάσεις των οργάνων που είναι επιφορτισμένα με την παρακολούθηση της εφαρμογής των διατάξεων περί εμπορίου και αειφόρου ανάπτυξης της συμφωνίας (βλ. μέρος 4 πιο κάτω).

3.3. Υποεπιτροπή για τη διανοητική ιδιοκτησία

Στις 15 Ιουνίου 2016 πραγματοποιήθηκε η τρίτη συνεδρίαση της υποεπιτροπής δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (ΔΔΙ) για επανεξέταση των εξής:

- Προστασία και επιβολή των ΔΔΙ στην Κεντρική Αμερική και ιδίως των γεωγραφικών ενδείξεων (ΓΕ), καθώς και εξεύρεση τρόπων εξορθολογισμού των διαδικασιών καταχώρισης.
- Πιθανές δράσεις για την προώθηση κατάλληλου περιβάλλοντος για πιθανή μεταφορά τεχνολογίας (κυρίως ιδιωτικής ιδιοκτησίας).

Σχετικά με τις γεωγραφικές ενδείξεις η ΕΕ εξέφρασε ανησυχίες σχετικά με την τρέχουσα διένεξη στη Γουατεμάλα μεταξύ, αφενός, «Parmigiano Reggiano» και του «Prosciutto di Parma» και, αφετέρου, του τοπικού εμπορικού σήματος «Parma», καθώς και τη δημοσίευση από την Ονδούρα καταλόγου με υποτιθέμενους γενικούς όρους, ορισμένοι από τους οποίους δημιούργησαν ανησυχίες όσον αφορά τις πιθανές συγκρούσεις με τις ενωσιακές γεωγραφικές ενδείξεις που προστατεύονται μέσω της συμφωνίας.

Η συνεδρίαση αυτή παρείχε επίσης την ευκαιρία για ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τους πιθανούς όρους συνεργασίας για τη διευκόλυνση της επικαιροποίησης του καταλόγου προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων.

3.4. Υποεπιτροπή για τα υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά θέματα

Στην τρίτη συνεδρίαση της υποεπιτροπής, που πραγματοποιήθηκε στις 14-15 Ιουνίου 2016, η ΕΕ τόνισε τα ακόλουθα:

- Τη σημασία που έχει η εφαρμογή, από την Κεντρική Αμερική, των διαδικασιών που θεσπίζονται στη συμφωνία σύνδεσης, ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι αιτήσεις πρόσβασης στην αγορά διεκπεραιώνονται εγκαίρως και με διαφανή τρόπο, ιδίως όσον αφορά την έγκριση καταλόγων με θεσπισμένους κανόνες και τις επαληθεύσεις.
- τη σημασία της τήρησης των προτύπων, των κατευθυντήριων γραμμάτων και των συστάσεων των διεθνών οργανισμών τυποποίησης.
- την ανάγκη να υποβάλλονται επιστημονικές πληροφορίες για την υποστήριξη της νομοθεσίας και των απαιτήσεων εισαγωγής που παρεκκλίνουν από τα διεθνή πρότυπα.
- την ανάγκη να συνεχίσουν οι χώρες της Κεντρικής Αμερικής με τη διαδικασία για την εφαρμογή των διατάξεων σχετικά με την περιφερειακή οικονομική ολοκλήρωση, η οποία θα διευκολύνει τις εμπορικές σχέσεις.

3.5. Υποεπιτροπή για τις τελωνειακές διαδικασίες, τη διευκόλυνση του εμπορίου και τους κανόνες καταγωγής

Τα θέματα που συζητήθηκαν στις 13 και 14 Ιουνίου 2016 κατά τη διάρκεια της εν λόγω υποεπιτροπής:

- Η εκπλήρωση από την Κεντρική Αμερική των δεσμεύσεών της για περιφερειακή ολοκλήρωση στην περιοχή· και
- η σύνταξη δύο επεξηγηματικών σημειώσεων στον τομέα των κανόνων καταγωγής για την επίλυση πρακτικών προβλημάτων που ανέκυψαν από την Κεντρική Αμερική.

Τα μέρη εργάστηκαν για συμφωνία σχετικά με την κοινή ερμηνεία ορισμένων πτυχών του παραρτήματος ΙΙ, με τις επεξηγηματικές σημειώσεις που αφορούν τη συμπλήρωση των πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων EUR.1 και την κατάλληλη αντιμετώπιση των σφαλμάτων ή των μικρών λαθών.

Επιπλέον, τα μέρη συμφώνησαν να επικαιροποιήσουν το σύστημα ταξινόμησης από την έναρξη ισχύος της τελευταίας έκδοσης του εναρμονισμένου συστήματος ονοματολογίας του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων – ΠΟΤ (ΕΣ 2012). Ο τελευταίος κατάλογος θα εγκριθεί από το Συμβούλιο Σύνδεσης με γραπτή διαδικασία.

Τέλος, η Κεντρική Αμερική ζήτησε την επέκταση της δυνατότητας σώρευσης τόνου από το Μεξικό και τη Χιλή. Η ΕΕ συμφώνησε να αναλυθεί το ζήτημα με την επιφύλαξη της απαραίτητης συνεργασίας μεταξύ των χωρών.

3.6. Υποεπιτροπή για την πρόσβαση στην αγορά εμπορευμάτων

Στις 13 Ιουνίου 2016, κατά τη συνεδρίαση της εν λόγω υποεπιτροπής, τα μέρη επανεξέτασαν τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει κατά τις προηγούμενες συνεδριάσεις και συζήτησαν νέα ζητήματα που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την ΕΕ, συγκεκριμένα:

- Τη δέσμευση της Κόστα Ρίκα να αναθεωρήσει το σύστημα ειδικών φόρων για την μπίρα·
- τη δέσμευση που ανέλαβε η Κόστα Ρίκα για την εξάλειψη φορολογικών διακρίσεων για τα αλκοολούχα ποτά από την 1η Οκτωβρίου 2017 (όπως ορίζεται στη συμφωνία)·
- το τέλος που επιβάλλει η Νικαράγουα για τη σάρωση των εμπορευμάτων σε κάθε συνοριακό σημείο ελέγχου·
- το σύστημα χορήγησης αδειών εισαγωγής της Ονδούρας για την εισαγωγή κρεμμυδιών.

Η ΕΕ και η Κεντρική Αμερική συμφώνησαν ότι η πρόσβαση σε αξιόπιστες, επικαιροποιημένες και λεπτομερείς στατιστικές είναι ουσιαστικής σημασίας για την εμπορική πολιτική και δεσμεύτηκαν να εξακολουθήσουν να ανταλλάσσουν στατιστικά στοιχεία σε περιφερειακό επίπεδο.

3.7. Ειδική συνεδρίαση για τις δημόσιες συμβάσεις

Τα μέρη συμφώνησαν να δημιουργήσουν μια προσωρινή ad hoc τεχνική ομάδα εργασίας για τις δημόσιες συμβάσεις, η οποία συνεδρίασε για πρώτη φορά στις 16 Ιουνίου 2016. Παρ' όλο που η συμφωνία δεν θεσπίζει υποεπιτροπή για το θέμα αυτό, έχει καταστεί σαφές ότι είναι σκόπιμο να γίνει χειρισμός των δημόσιων συμβάσεων στο πλαίσιο της συμφωνίας. Τα μέρη αντάλλαξαν πληροφορίες σχετικά με τη νομοθεσία σε διαφορετικές χώρες της Κεντρικής Αμερικής και σχετικά με τη συμμόρφωσή τους με τις διατάξεις της συμφωνίας. Η ΕΕ τόνισε ιδίως πρακτικές που ενέκριναν πρόσφατα οι αρχές του Παναμά που θα πρέπει να επανεξεταστούν υπό το πρίσμα της συμφωνίας. Δεδομένου ότι οι διατάξεις της νομοθεσίας του

Παναμά σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις τελούν επί του παρόντος υπό εξέταση, η ΕΕ ζητά από τον Παναμά να εισαγάγει τις αναγκαίες αλλαγές στη νομοθεσία του.

3.8. Επιτροπή σύνδεσης

Στις 23 Ιουνίου 2016 η επιτροπή σύνδεσης συνεδρίασε για τρίτη φορά με θέμα την επισκόπηση των εργασιών των διαφόρων υποεπιτροπών και για να συζητήσει άλλα θέματα που συνδέονται με το εμπόριο.

Η ΕΕ εξήγησε τη σημασία της πλήρους προστασίας των ΓΕ στην Κεντρική Αμερική και εξέφρασε ανησυχίες όσον αφορά πρόσφατες πρακτικές στη Γουατεμάλα και την Ονδούρα. Επιπλέον, η ΕΕ υπενθύμισε τις δεσμεύσεις της Κεντρικής Αμερικής να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την εφαρμογή των διεθνώς συμφωνηθέντων προτύπων όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της φοροδιαφυγής. Η ΕΕ παρουσίασε τις πρωτοβουλίες της σχετικά με τη φορολογία εταιρειών (πανευρωπαϊκός κατάλογος, σχέδιο δράσης για τη διάβρωση της φορολογικής βάσης και τη μετατόπιση των κερδών – BEPS) και κάλεσε την Κεντρική Αμερική να εργαστεί από κοινού για τα ζητήματα αυτά.

Η ΕΕ ζήτησε επίσης επισταμένα από την Κόστα Ρίκα να θέσει τέλος στη διακριτική φορολογική μεταχείριση που εφαρμόζεται επί του παρόντος στην μπίρα όπως συμφωνήθηκε στην Κοινή Δήλωση, και ζήτησε και από τον Παναμά να συμμορφωθεί με το κεφάλαιο της συμφωνίας σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις.

Σε ό,τι αφορά την περιφερειακή οικονομική ολοκλήρωση, η Κεντρική Αμερική εξήγησε ότι η εκπλήρωση των δεσμεύσεων απέναντι στην ΕΕ παρακολουθήθηκε πολύ στενά από τους υπουργούς εμπορίου της Κεντρικής Αμερικής στις συνεδριάσεις του COMIECO στο πλαίσιο της Μόνιμης Γραμματείας της Γενικής Συνθήκης Οικονομικής Ολοκλήρωσης της Κεντρικής Αμερικής (SIECA). Η ΕΕ επέμεινε σχετικά με τη σημασία της εφαρμογής ορισμένων τεχνικών κανονισμών το συντομότερο δυνατό.

Όσον αφορά τις τροποποιήσεις της συμφωνίας λόγω της προσχώρησης της Κροατίας στην ΕΕ, τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνώρισαν ότι, παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί, εξακολουθεί να υπάρχει χάσμα μεταξύ των προσεγγίσεων όσον αφορά τη μεθοδολογία για την εκτίμηση των πιθανών αποζημιώσεων ύστερα από την προσχώρηση της Κροατίας. Η ΕΕ ζήτησε επισταμένα από την Κεντρική Αμερική να υιοθετήσει μια εποικοδομητική προσέγγιση, ιδίως επειδή η ΕΕ είχε ήδη ολοκληρώσει τις συζητήσεις με όλους τους άλλους προτιμησιακούς εταίρους της ΕΕ στη Λατινική Αμερική με ικανοποιητικές λύσεις και για τα δύο μέρη. Συμφωνήθηκε να συνεχιστεί ο διάλογος με σκοπό την επίτευξη συμφωνίας το συντομότερο δυνατό.

4. ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

4.1 Θεσμικές πτυχές

Η τρίτη συνεδρίαση του συμβουλίου για το εμπόριο και την αειφόρο ανάπτυξη πραγματοποιήθηκε στην Ονδούρα, στις 15-16 Ιουνίου 2016.

Οι συμμετέχοντες αντάλλαξαν πληροφορίες σχετικά με εργασιακά και περιβαλλοντικά ζητήματα, μεταξύ των οποίων ο κοινωνικός διάλογος, η εξάλειψη των διακρίσεων, οι υπεύθυνες αλυσίδες αξιών, η κυκλική οικονομία και το εμπόριο ειδών άγριας πανίδας. Η ΕΕ επισήμανε την ανακοίνωση «Εμπόριο για όλους», το πρόγραμμα αξιών της οποίας είχε ιδιαίτερη σημασία για το συμβούλιο για το εμπόριο και την αειφόρο ανάπτυξη.

Στις 17 Ιουνίου 2016 πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση του φόρουμ διαλόγου της κοινωνίας των πολιτών, το οποίο απαρτίζεται από εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών της ΕΕ και της Κεντρικής Αμερικής. Παρευρέθηκαν εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών από όλες τις χώρες της Κεντρικής Αμερικής (εκτός από τον Παναμά) και από την ΕΕ. Πραγματοποιήθηκε επίσης εργαστήριο για τα εμπορικά καθεστώτα και τις πρακτικές αειφόρου ανάπτυξης και μια συνεδρίαση των μελών της συμβουλευτικής ομάδας τα μέλη από τις δύο περιφέρειες. Οι εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών υπέβαλαν στο συμβούλιο κοινή δήλωση, στην οποία το συμβούλιο δεσμεύθηκε να απαντήσει σε μεταγενέστερο στάδιο. Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.events-and-activities-3rd-eu-central-america>.

4.2 Εφαρμογή των συμβάσεων της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ)

Κατά τη συνεδρίαση του συμβουλίου για το εμπόριο και την αειφόρο ανάπτυξη, τα συμβαλλόμενα μέρη αναφέρθηκαν στην εφαρμογή των συμβάσεων της ΔΟΕ και στις πρόσφατες νομοθετικές εξελίξεις. Το Ελ Σαλβαδόρ και η Γουατεμάλα απάντησαν στις ερωτήσεις που έθεσε η ΕΕ σχετικά με τη σύμβαση της ΔΟΕ για την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, που συζητήθηκαν αντιστοίχως ως σοβαρή περίπτωση και εξαιρετικά σοβαρή και επείγουσα περίπτωση στη Διεθνή Συνδιάσκεψη Εργασίας κατά τη διάρκεια της προηγούμενης εβδομάδας.

Σημειώνεται ότι το Ελ Σαλβαδόρ και η Γουατεμάλα συζητήθηκαν σε μηχανισμούς εποπτείας της ΔΟΕ τον Ιούνιο του 2016 όσον αφορά την εκ μέρους τους εφαρμογή της σύμβασης 87 σχετικά με την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι και το δικαίωμα οργάνωσης, σε περιπτώσεις βίας και δολοφονιών εκπροσώπων των εργαζομένων. Η ΕΕ θα συνεχίσει να παρακολουθεί την κατάσταση και να προωθεί τη συνεργασία με την ΔΟΕ στο θέμα αυτό.

4.3. Εφαρμογή των πολυμερών περιβαλλοντικών συμφωνιών

Κατά τη συνεδρίαση του συμβουλίου, τα συμβαλλόμενα μέρη αντάλλαξαν επίσης απόψεις σχετικά με περιβαλλοντικά ζητήματα και, μεταξύ άλλων, η Κόστα Ρίκα περιέγραψε τη στρατηγική της να χρησιμοποιεί τους φιλόδοξους στόχους χαμηλών εκπομπών άνθρακα ώστε να κινητοποιεί την καινοτομία σε παραγωγικούς τομείς όπως ο καφές και ο κτηνοτροφικός τομέας. Η ΕΕ επισήμανε εξελίξεις όπως η δέσμη μέτρων για την κυκλική οικονομία και το σχέδιο δράσης για το εμπόριο άγριων ειδών.

Τα συμβαλλόμενα μέρη της Κεντρικής Αμερικής και η ΕΕ σημείωσαν ότι συνεργάστηκαν επί σειρά ζητημάτων στη διάσκεψη των συμβαλλομένων μερών της CITES που

πραγματοποιήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2016, με ενωσιακή υποστήριξη για πρόταση από τη Γουατεμάλα και τρία άλλα μέλη της CITES για τη ρύθμιση του εμπορίου όλων των ειδών ροδόξυλου *Dalbergia*.

4.4. Ανάπτυξη θετικού θεματολογίου για το εμπόριο και την αειφόρο ανάπτυξη

Οι συζητήσεις επεκτάθηκαν στην ανάπτυξη ενός θετικού θεματολογίου, με ορισμένες διαφορετικές απόψεις σχετικά με το επίκεντρο των δραστηριοτήτων αυτών. Πρόταση για τη διοργάνωση εκδήλωσης σχετικά με τις υπεύθυνες αλυσίδες αξίας στις αρχές του 2017 έτυχε γενικής στήριξης.

5. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΠΑΝΑΝΕΣ)

Η συμφωνία προβλέπει προτιμησιακό τελωνειακό δασμό στις μπανάνες για κάθε χώρα της Κεντρικής Αμερικής στο πλαίσιο της θέσης 0803.00.19 (νωπές μπανάνες) από την ημερομηνία έναρξης της συμφωνίας έως το έτος 2020 (αναφέρεται σε πίνακα για τη μείωση δασμών ανά έτος και χώρα). Αυτή η ειδική μεταχείριση στηρίζεται σε ρήτρα σταθεροποίησης που καθορίζει ετήσιο όγκο ενεργοποίησης εισαγωγών από τις χώρες της Κεντρικής Αμερικής κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου.

Σε περίπτωση που, λόγω της μείωσης των τελωνειακών δασμών, το επίπεδο των εισαγωγών μπανάνας είναι τέτοιο που να προκαλεί ή να απειλεί να προκαλέσει σοβαρές ζημίες στον τομέα της μπανάνας της ΕΕ, ο κανονισμός θεσπίζει τις κατάλληλες διαδικασίες ώστε να αποφευχθούν σοβαρές ζημίες στον τομέα αυτόν. Η Επιτροπή παρακολουθεί την εξέλιξη των εισαγωγών μπανάνας από τις χώρες της Κεντρικής Αμερικής (σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 13 του κανονισμού) ώστε να αξιολογήσει εάν πληρούνται οι όροι που τίθενται στον κανονισμό, για να ξεκινήσει έρευνα διασφάλισης ή να εισαγάγει μέτρα προηγούμενης εποπτείας.

Παρ' όλο που οι εισαγωγές μπανάνας από τη Γουατεμάλα υπερέβησαν το επίπεδο ενεργοποίησης κατά 27 % το 2015, η Επιτροπή δεν κίνησε ούτε έλαβε αιτήματα για να κινήσει έρευνα διασφάλισης ή για να εισαγάγει μέτρα προηγούμενης εποπτείας. Οι εισαγωγές αυτές δεν θεωρήθηκαν απειλή για τον τομέα της μπανάνας της ΕΕ. Την ίδια περίοδο, οι υπόλοιπες χώρες της Κεντρικής Αμερικής δεν πλησίασαν καν τα επίπεδα ενεργοποίησης στο πλαίσιο του μηχανισμού σταθεροποίησης. Πράγματι, στο τέλος του 2015 ο συνολικός όγκος που είχε επωφεληθεί από το καθεστώς προτιμησιακής μεταχείρισης στην Κεντρική Αμερική ήταν μόνο το 65 % του καθορισμένου ορίου.

Χώρα	Χρησιμοποιηθείσα ποσότητα	Ποσότητα ενεργοποίησης	%
ΓΟΥΑΤΕΜΑΛΑ	79 068 834	62 500 000	127
ΟΝΔΟΥΡΑ	4 440 601	62 500 000	7
ΝΙΚΑΡΑΓΟΥΑ	8 389 294	12 500 000	67
ΠΑΝΑΜΑΣ	207 829 771	468 750 000	44
ΚΟΣΤΑ ΡΙΚΑ	927 260 997	1 281 250 000	72
ΕΛ ΣΑΛΒΑΔΟΡ	0	2 500 000	0
ΣΥΝΟΛΟ	1 226 989 497	1 890 000 000	65

Εισαγωγή μπανανών στο πλαίσιο του μηχανισμού σταθεροποίησης (σε kg) το 2015

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Με την πάροδο τριών ετών από την έναρξη ισχύος, η διαδικασία εφαρμογής προχωρά σταθερά και το θεσμικό πλαίσιο βάσει της συμφωνίας λειτουργεί καλά.

Παρά τις αρνητικές παγκόσμιες τάσεις στο εμπορικό περιβάλλον της Κεντρικής Αμερικής, οι εμπορικές ροές της ΕΕ με την Κεντρική Αμερική αποδείχθηκαν αρκετά δυναμικές. Η μετατόπιση ενός μεγάλου περιφερειακού εξαγωγέα (εξαρτήματα ΤΠ) στην Κεντρική Αμερική εξακολουθεί να έχει ισχυρό αρνητικό αντίκτυπο –όπως συνέβη το 2014– ωστόσο, οι υπόλοιπες εξαγωγές από την Κεντρική Αμερική προς την ΕΕ αυξήθηκαν κατά μέσο όρο κατά 13,8 % το 2015, με τη σημαντική συνεισφορά της ανάκαμψης των εξαγωγών από τη βιομηχανία του καφέ, οι οποίες αυξήθηκαν κατά 34 % σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Οι εξαγωγές της ΕΕ προς την Κεντρική Αμερική συμβάδιζαν με αυτό το επίπεδο ανάπτυξης, καθώς αυξήθηκαν κατά ένα στιβαρό ποσοστό της τάξης του 22 % το 2015.

Παρά αυτή τη σημαντική αύξηση, η χρησιμοποίηση των προτιμήσεων παραμένει αρκετά χαμηλή για τις εξαγωγές της ΕΕ προς την Κεντρική Αμερική, αλλά είναι σαφώς καλύτερη για τις εισαγωγές της ΕΕ από την Κεντρική Αμερική. Είναι πιθανό να χρειάζονται περαιτέρω επικοινωνιακές προσπάθειες στην ΕΕ για την αύξηση των γνώσεων σχετικά με τα οφέλη που η Συμφωνία παρέχει στους εξαγωγείς της ΕΕ. Η Επιτροπή εξακολουθεί να συμμετέχει σε δράσεις που αποσκοπούν στη μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση των οικονομικών φορέων όσον αφορά τις ευκαιρίες που παρέχει η συμφωνία. Οι δράσεις από την πλευρά των κρατών μελών θα είχαν επίσης σημασία.

Δεδομένου ότι οι δασμολογικές ποσοστώσεις εξακολουθούν να υποχρησιμοποιούνται, υπάρχουν προφανείς ευκαιρίες ώστε οι οικονομικοί φορείς να αναπτύξουν περαιτέρω τις εμπορικές σχέσεις.

Όσον αφορά το μηχανισμό σταθεροποίησης στις μπανάνες, οι συνολικές εισαγωγές από την Κεντρική Αμερική παρέμειναν σταθερές συνολικά και αρκετά πιο κάτω από το σωρευμένα επίπεδα ενεργοποίησης. Παρ' όλο που οι εισαγωγές μπανάνας από τη Γουατεμάλα υπερέβησαν το επίπεδο ενεργοποίησης, κρίθηκε περιττό να εξεταστεί το ενδεχόμενο οποιασδήποτε αναστολής των προτιμησιακών τελωνειακών δασμών, καθώς δεν θεωρήθηκε ότι αποσταθεροποιεί την αγορά της ΕΕ.

Όσον αφορά το εμπόριο υπηρεσιών, για το 2014, οι ροές μεταξύ των δύο περιφερειών αυξήθηκαν οριακά σε 5,9 δισ. EUR. Ο Παναμάς, η Κόστα Ρίκα και η Γουατεμάλα εξακολουθούν να είναι οι πιο σημαντικοί εμπορικοί εταίροι στην εν λόγω οικονομική περιοχή. Ωστόσο, η εμπορική σειρά είναι ακόμα πολύ περιορισμένη για να μπορεί να οξιλογηθεί ο αντίκτυπος της συμφωνίας στην εμπορική ροή των υπηρεσιών.

Προτεραιότητα για την ΕΕ θα είναι να συνεχίσει να διατηρεί και να ενισχύει τη θετική συνεργασία με την Κεντρική Αμερική με τον κοινό στόχο της επίτευξης της ορθής εφαρμογής της συμφωνίας από όλους τους ενδιαφερόμενους παράγοντες. Οι οικονομικοί φορείς, οι καταναλωτές και η κοινωνία των πολιτών από τις δύο περιοχές θα καταφέρουν να

εκμεταλλευτούν πλήρως τις ευκαιρίες που προσφέρει η συμφωνία και να τις αξιοποιήσουν εδραιώνοντας περαιτέρω μια αμοιβαία επωφελή σχέση.

Η σωστή λειτουργία των θεσμών στο πλαίσιο της συμφωνίας είναι ζωτικής σημασίας για την ορθή εφαρμογή της. Παρέχουν το φόρουμ στο πλαίσιο του οποίου όλα τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να συμμετέχουν στη συζήτηση και να αναζητήσουν κοινές αποδεκτές λύσεις σε θέματα που εκτείνονται από τη συμμόρφωση με τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί δυνάμει των διάφορων τίτλων της συμφωνίας (όπως για το εμπόριο και την αειφόρο ανάπτυξη, τις δημόσιες συμβάσεις και άλλα) έως ζητήματα πρόσβασης στις αγορές και γενικά να συμβάλουν στην αντιμετώπιση προκλήσεων όσον αφορά την εφαρμογή με δομημένο και αμοιβαία αποδεκτό τρόπο.

Στο πλαίσιο αυτό, οι πιο πρόσφατες προσπάθειες έχουν επίκεντρο τη συνεργασία για θέματα εργασιακών και περιβαλλοντικών προτύπων, με μια ευρύτερη άποψη όσον αφορά τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών, τον κοινωνικό διάλογο, την κυκλική οικονομία και τις αλυσίδες αξιών – όλα αυτά σύμφωνα με την τρέχουσα εμπορική πολιτική της ΕΕ.¹⁰

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να συμμετέχει στη διαδικασία εφαρμογής με την Κεντρική Αμερική και να αντιμετωπίζει κάθε ζήτημα που προκαλεί ανησυχία και αφορά την εφαρμογή της συμφωνίας και το οποίο τίθεται από τις εταιρίες, τους πολίτες ή άλλους ενδιαφερόμενους φορείς. Η Επιτροπή καλεί επίσης τα κράτη μέλη και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να συνεχίσουν να συμβάλλουν ενεργά σε αυτή τη διαδικασία.

¹⁰ Βλ. «Εμπόριο για όλους» έγγραφο πολιτικής (http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/october/tradoc_153846.pdf)